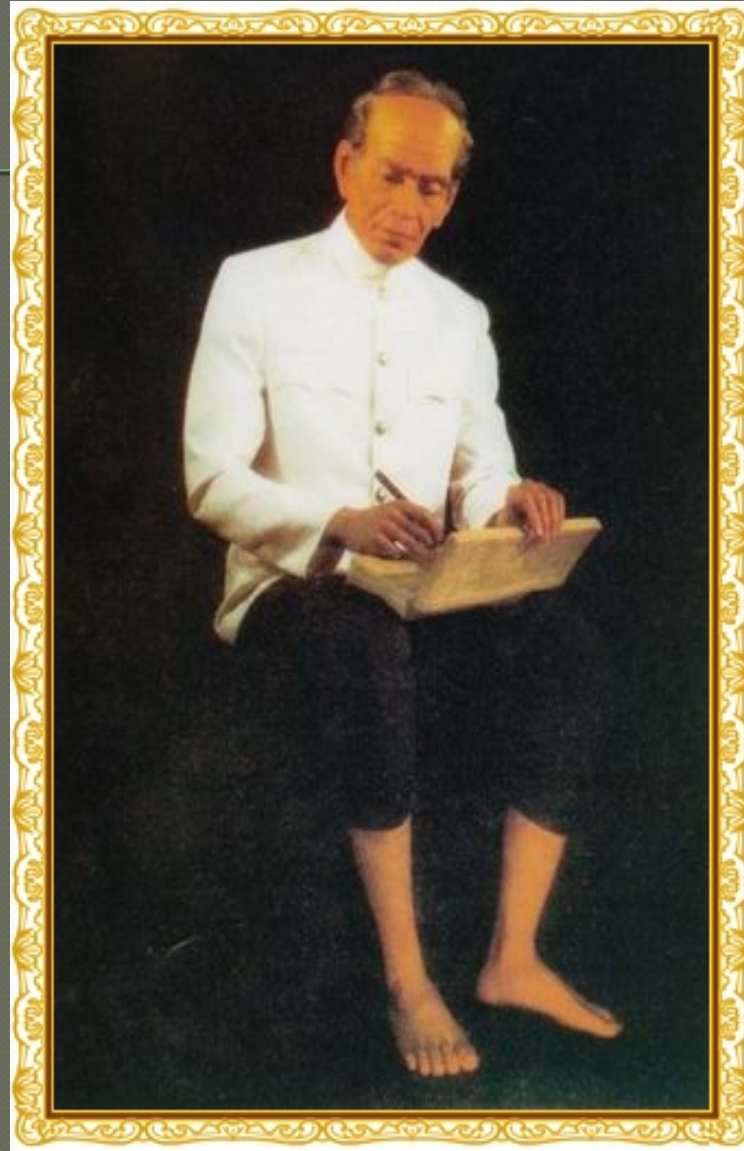

นิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี

ตอน

พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

ประวัติผู้แต่ง

- ◎ พระสุนทรโวหาร นามเดิม ภู หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า สุนทร ภู (๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๓๒๙ - พ.ศ. ๒๓๙๘)
- ◎ เป็นกวีชาวไทยที่มีชื่อเสียง ได้รับยกย่องเป็น *เชกสเปียร์ แห่งประเทศไทย*
- ◎ ได้เข้ารับราชการเป็นกวีราชสำนักในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
- ◎ เมื่อสิ้นรัชกาลได้ออกบวชเป็นเวลาร่วม 20 ปี ก่อนจะกลับเข้ารับราชการอีกครั้งในปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเป็น *อาลักษณ์* ในสมเด็จเจ้าฟ้าจุฑามณีกรมขุนอิศเรศรังสรรค์

-
- ◎ ในสมัยรัชกาลที่ 4 ได้เลื่อนตำแหน่งเป็น พระสุนทรโวหาร เจ้ากรมอาลักษณ์ฝ่ายพระราชวังบวร ซึ่งเป็นตำแหน่งราชการสุดท้ายก่อนสิ้นชีวิต
 - ◎ สุนทรภู่เป็นกวีที่มีความชำนาญทางด้านกลอน ได้สร้างขนบการประพันธ์กลอนนิทานและกลอนนิราศชิ้นใหม่จนกลายเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางสืบเนื่องมา

◎ ในปัจจุบัน ผลงานที่มีชื่อเสียงของสุนทรภู่มีมากมายหลายเรื่อง โดยเฉพาะเรื่อง **พระอภัยมณี** ได้รับยกย่องจาก **วรรณคดีสโมสร**ว่าเป็นยอดของวรรณคดีประเภทกลอน **นิทาน** และเป็นผลงานที่แสดงถึงทักษะ ความรู้ และทัศนะของสุนทรภู่ออย่างมากที่สุด

ที่มาของเรื่อง

สุนทรภู่ได้รับแรงบันดาลใจมากมายจากวรรณคดีโบราณทั้งของไทยและของต่างประเทศ และแต่งขึ้นโดยประณีตทั้งตัวเรื่องและถ้อยคำสำนวน ส่วนตัวเรื่องนั้นพยายามตรวจตราหาเรื่องราวที่ปรากฏอยู่ในหนังสือต่างๆบ้าง เรื่องที่รู้โดยผู้อื่นบอกเล่าบ้าง เอามาดัดริตรองเลือกคัดประดิษฐ์ติดต่อแต่ง ประกอบกับความคิดของสุนทรภู่เอง รวมถึงเค้าเรื่องจากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ในชีวิตของสุนทรภู่ และจินตนาการที่ผสมผสานผูกร้อยเข้าด้วยกัน

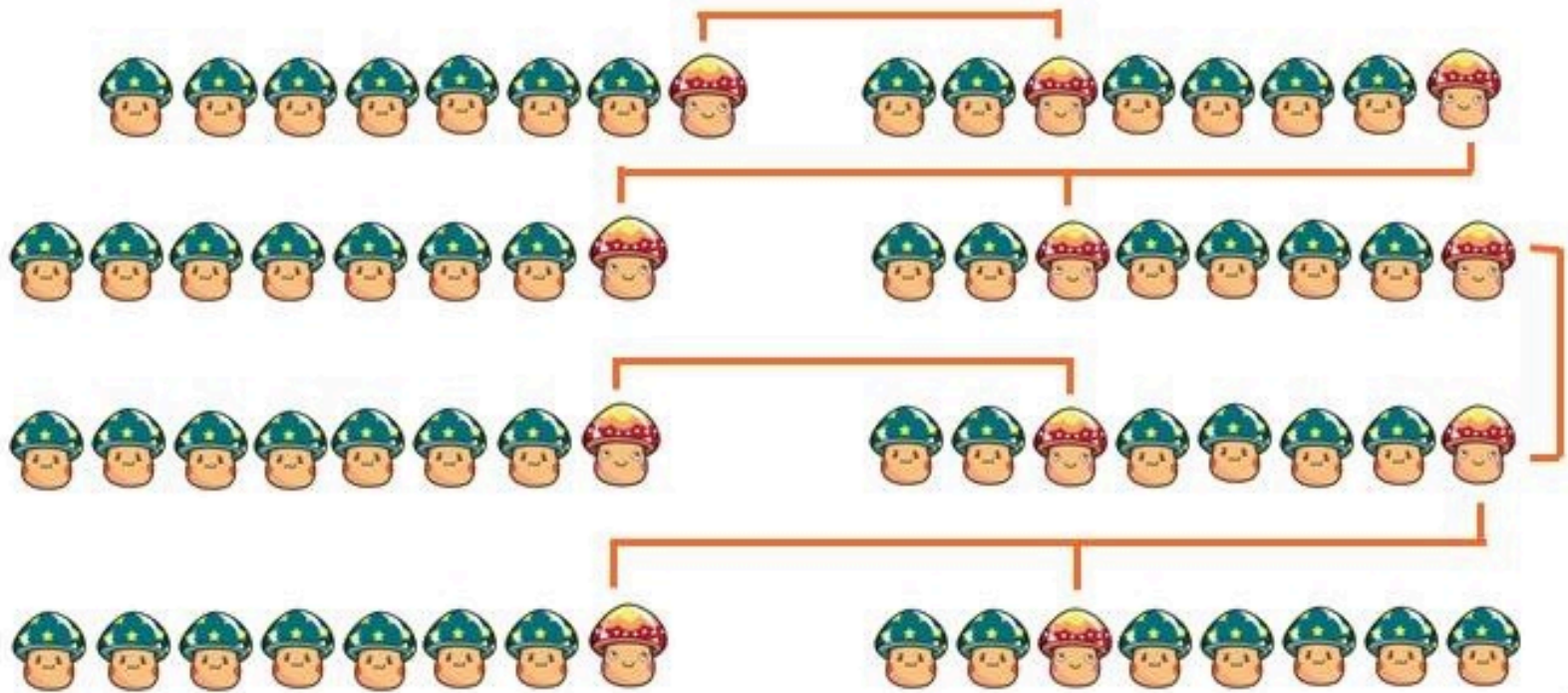
จุดมุ่งหมายในการแต่ง

- ◎ เพื่อขายนำเงินมาเลี้ยงชีพ
- ◎ เพื่อแต่งถวายพระองค์เจ้าลักขณานุคุณ กรมหมื่นอัปสร
สุดาเทพ เพื่อสนองคุณผู้ทรงมีอุปการะคุณ

ลักษณะคำประพันธ์

คำประพันธ์ในเรื่อง พระอภัยมณี เป็น**กลอนสุภาพ** ทั้งหมด ด้วยเป็นความถนัดอย่างพิเศษของกวีผู้นี้ ภาษาที่ใช้มีความเรียบง่ายตามแบบฉบับของสุนทรภู่ มี**สัมผัสใน** **ไพเราะงดงาม** โดยตลอด ทำให้เป็นที่นิยมอ่านเรื่อยมาแม้ในปัจจุบัน

กลอนสุภาพ

นางสาวมณีส สมานทรัพย์

ลักษณะคำประพันธ์ของกลอนสุภาพ

◎ บท บทหนึ่งมี ๔ วรรค

วรรคที่หนึ่ง เรียก “วรรคดับ”

วรรคที่สอง เรียก “วรรครับ”

วรรคที่สาม เรียก “วรรครอง”

วรรคที่สี่ เรียก “วรรคส่ง”

แต่ละวรรคมีแปดคำ จึงเรียกว่า กลอนแปด, กลอนสุภาพ

ลักษณะคำประพันธ์ของกลอนสุภาพ

◎ เสียงคำทำยวรรค

- คำทำยวรรคระดับกำหนด**ให้ใช้**ได้ทุกเสียง
- คำทำยวรรครับกำหนด**ห้ามใช้**เสียงสามัญกับ

ตรี

- คำทำยวรรครองกำหนด**ให้ใช้**เฉพาะเสียงสามัญกับ

ตรี

- คำทำยวรรคส่งกำหนด**ให้ใช้**เฉพาะเสียงสามัญกับตรี

๓. สัมผัส

◎ สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค อันเป็นสัมผัสบังคับ มีดังนี้

- คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง (วรรคต้น) สัมผัสกับคำที่สามหรือที่ห้า ของวรรคที่สอง (วรรครับ)
- คำสุดท้ายของวรรคที่สอง (วรรครับ) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม (วรรครอง) และคำที่สามหรือที่ห้า ของวรรคที่สี่ (วรรคส่ง)

◎ สัมผัสระหว่างบท ของกลอนแปด คือ

- คำสุดท้ายของวรรคที่สี่ (วรรคส่ง) เป็นคำที่ส่งสัมผัสบังคับให้บทต่อไปต้องรับสัมผัสที่คำสุดท้ายของวรรคที่สอง (วรรครับ)

◎ สัมผัสใน ในแต่ละวรรคของกลอนแปด แบ่งช่วงจังหวะ ออกเป็นสามช่วง ดังนี้

“หนึ่งสองสาม – หนึ่งสอง – หนึ่งสองสาม”

ฉะนั้นสัมผัสในจึงกำหนดได้ตามช่วงจังหวะในแต่ละวรรค นั้นเอง ดังตัวอย่าง

อันกลอนแปด – แปด คำ – ประจำวรรค
วางเป็นหลัก – อัก ษร – สุนทรศรี

เนื้อเรื่องย่อพระอภัยมณี

พระอภัยมณีและศรีสุวรรณเป็นโอรสของท้าวสุทัศน์ และปทุมเกสร กษัตริย์ผู้ครองเมืองรัตนา เจ้าชายทั้งสองได้ออกเดินทางจากบ้านเมืองเพื่อเรียนไสยศาสตร์ และเสาะหาของวิเศษจากทิศาปาโมกข์ตามคำสั่งของบิดา แต่พระอภัยมณีกลับเลือกเรียนวิชาดนตรีคือการเป่าปี่ได้เป็นเอก มีอำนาจพโน้มน้าวจิตในคนหรือประหารผู้ฟังได้ตามใจปรารถนา ส่วนศรีสุวรรณเรียนวิชากระบี่กระบองจนเป็นเลิศ

เนื้อเรื่องย่อพระอภัยมณี

เมื่อกลับมาถึงบ้านเมือง ท้าวสุทัศน์โกรธมากที่โอรสไม่ปฏิบัติตามคำสั่งและโดยที่ไม่ได้พิจารณาคุณค่าของสิ่งที่โอรสเรียนมา พระองค์ได้ตรัสในทำนองว่าน่าจะไล่ออกจากเมือง พระอภัยมณีและศรีสุวรรณน้อยใจจึงชวนกันออกจากเมืองไป

ทั้งสองพระองค์เดินทางมาจนถึงริมฝั่งทะเล ได้พบ
พราหมณ์หนุ่มน้อยยสามคน มีโมรา ผู้ชำนาญในการผูกหญ้า
เป็นสำเภาขนสัตว์ท่องเที่ยวทะเล วิเชียร ผู้สามารถยิงธนูได้คราว
ละ 7 ลูก และसानน ผู้สามารถเรียกกลมฝนได้ตามใจ
ปรารถนา

เมื่อพราหมณ์ทราบปัญหาของกษัตริย์ทั้งสองแล้ว เกิด
สงสัยในวิชาเป่าปี่ของพระอรหันต์ว่ามีคุณค่าอย่างไร พระ
อรหันต์เป่าปี่ให้ฟัง พราหมณ์ทั้งสองรวมทั้งศรีสุวรรณได้
ฟังก็เคลิ้มหลับ ระหว่างนั้นนางผีเสื้อสมุทร ซึ่งอาศัยอยู่ใน
ถ้ำใต้ทะเลได้ผ่านมาเห็นพระอรหันต์นั่งเป่าปี่อยู่ ก็นิกรรัก
จึงอุ้มพาไปไว้ในถ้ำ แปลงตนเป็นหญิงสาวคอยปรนนิบัติ
พระอรหันต์ดูดวงตาก็รู้ว่ามิใช่มนุษย์แต่ก็จำหนต้องอยู่กับ
กับนางผีเสื้อสมุทร จนมีลูกชื่อว่า “สินสมุทร”

ฝ่ายศรียุวรรณและพราหมณ์ทั้งสามคน เมื่อตื่นขึ้นมา
ไม่เห็นพระอภัยมณีก็ออกติดตามจนพลัดหลงไปยังเมืองรม
จักร ศรียุวรรณปลอมตัวเป็นพราหมณ์เข้าเมือง จนได้พบ
นางเกษราธิดาของท้าวทศวงศ์เจ้าเมือง เกิดความรักต่อกัน

ขณะนั้นเมืองมัจฉกรกำลังประสบปัญหาคือ ท้าวอุเทน กษัตริย์เมืองชวามาสู่ขอนางเกษรา ท้าวทศวงศ์ไม่ยอมยกให้ เพราะเห็นว่า เป็นกษัตริย์ต่างชาติ ต่างศาสนา ท้าวอุเทนยกกองทัพมาตีเมืองมัจฉกร ศรีสุวรรณและพราหมณ์ ทั้งสามอาสาสู้ศึกจนได้ชัยชนะ ศรีสุวรรณได้อภิเษกกับนางเกษรา ได้ครองเมืองมัจฉกรและต่อมามีธิดานามว่า อรุณรัศมิ

เนื้อเรื่องย่อ

ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

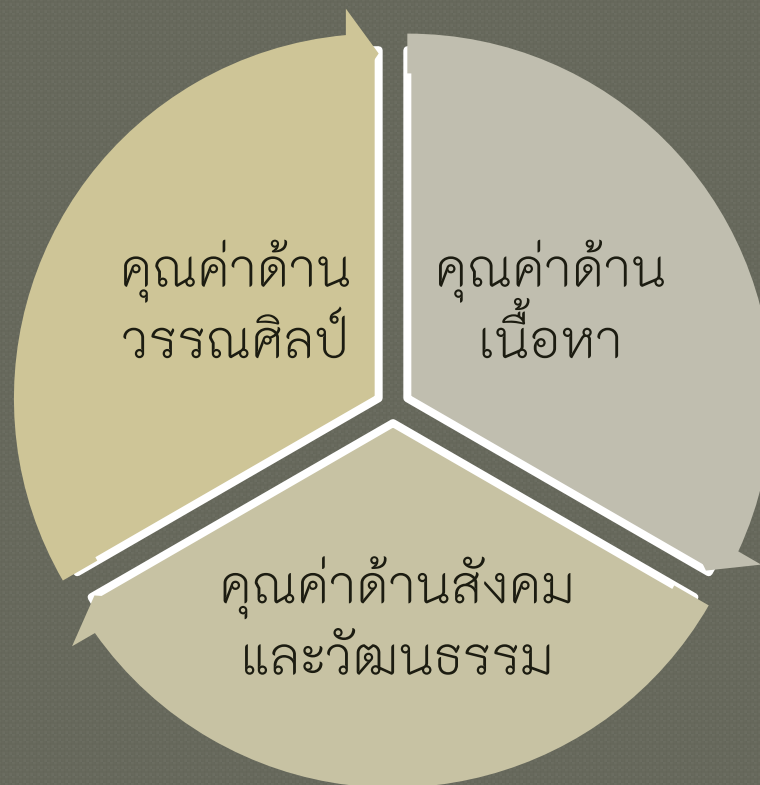
กล่าวถึงพระอภัยมณีได้มาอยู่กับนางผีเสื้อสมุทรที่แปลงกายเป็นหญิงงามจนมี ลูกชาย ๑ คน ชื่อสินสมุทร มีลักษณะ คือ ตาแดง มีกำลังดั่งช้างสาร มีเขี้ยวคล้ายนางผีเสื้อสมุทร เมื่อสินสมุทรอายุได้ ๘ ปี ได้เปิดถ้ำและออกไปท่องเที่ยวนอกถ้ำ ได้พบเงือกและจับมาให้พระอภัยดู เงือกขอไว้ชีวิตและอาสาพาพระอภัยมณีหนีไปเกาะแก้วพิสดาร

ส่วนนางผีเสื้อสมุทรได้ฝันร้ายว่ามีเทวดาที่เกาะแหะ
มาทำร้ายและทูปนางเกือบตาย และเทวดาก็คว้าเอาดวงตา
นางแหะหายไป พระอรหันต์ได้ที่จึงออกอุบายให้นางไป
สะเดาะเคราะห์รักษาศีล ๓ วัน แล้วพระอรหันต์กับสิน
สมุทรก็หนีไปด้วยความช่วยเหลือจากเงือกผิวเมียและลูก
สาวเงือก

ฝ่ายผีเสื้อสมุทรเมื่อรักษาศีลจนครบ ๓ วัน กลับมาไม่
พบพระอรหันต์ก็ตามหา สินสมุทรมาขัดขวางเพื่อถ่วงเวลา
นางผีเสื้อสมุทรก็อ่านพระเวททำให้มองเห็นไปไกลเห็นพระ
อรหันต์จึงไล่ติดตามแล้วจับนางเงือกสองผิวเมียกิน

นางเงือกพาพระอภัยมณีหนีมาจนถึงเกาะแก้วพิสดาร
เมื่อนางผีเสื้อสมุทรตามมาทันและอาละวาด พระฤาษีจึง
เสกทรายขว้างมากลางคลื่น นางผีเสื้อสมุทรกลัวจึงหลบหนี
หายไป

คุณค่าความงาม ของนิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี ตอน หนินางผีเสื้อสมุทร

๑. คุณค่าด้านเนื้อหา

๑.๑ โครงเรื่อง

- เริ่มเรื่องที่พระอภัยมณีอยู่กินกับผีเสื้อสมุทรจนมีบุตรหนึ่งคนชื่อสินสมุทร เมื่อสินสมุทรอายุได้ ๘ ปี ได้วิ่งเล่นไปเจอแผ่นหินที่ปิดปากถ้ำไว้จึงเปิดออก และไปจับเงือกชรามาอวดพ่อ
- พระอภัยมณีจึงเล่าความจริงแต่หนหลังให้ฟังว่าแม่เป็นนางยักษ์แปลงกาย เงือกชราจึงอาสาจะช่วยเหลือสองพ่อลูกหนีจากผีเสื้อสมุทร
- พระอภัยมณีจึงทำอุบายลวงให้ผีเสื้อสมุทรไปจำศีลไกลๆ เป็นเวลา ๓ วัน เงือกชราสองสามีภรรยาและลูกสาวจึงช่วยเหลือด้วยการให้พระอภัยมณีและสินสมุทรขี่หลังไปยังเกาะแก้วพิสดาร

๑.๑ โครงเรื่อง

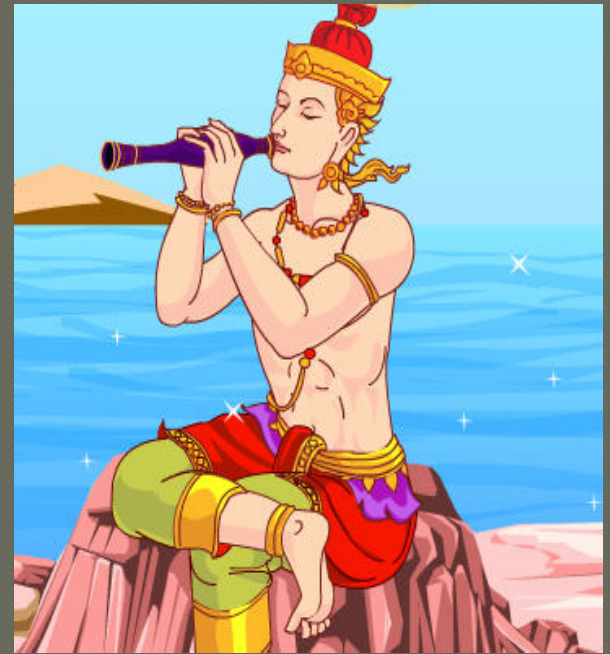
- ๐ เมื่อครบ ๓ วัน นางยักษ์กลับมาที่ถ้าไม่เห็นสองพ่อลูกก็ออกตามหา และได้ฆ่าเงือกชราทั้งสอง แต่พระอภัยมณี สินสมุทร และนางเงือกรอดพ้นเงื้อมมือผีเสื้อสมุทร เพราะว่ายน้ำไปถึงเกาะแก้วพิสดารได้ทัน และได้พระฤาษีที่มีฤทธิ์ออกมาช่วยเหลือ
- ๐ “เรื่องในตอนนี้จะจบลงที่ผีเสื้อสมุทรทำอะไรไม่ได้ก็กลับไป”

๑.๒ ตัวละคร

ตัวละครหลัก	ตัวละครรอง
<ul style="list-style-type: none">➤ พระอภัยมณี➤ นางผีเสื้อสมุทร➤ สินสมุทร	<ul style="list-style-type: none">❖ เจือกชราสองสามีภรรยา❖ นางเจือก❖ พระโยคี

๑. พระเอกชัยมณี

- เป็นโอรสกษัตริย์ แต่เพราะไปเรียนวิชาเป่าปี่ซึ่งไม่เหมาะสมกับการขึ้นครองราชย์ในอนาคต ทำให้พระราชบิดากริ้วและถูกขับออกจากวัง
- เป็นคนรูปงามและมีเสน่ห์
- เจ้าชู้จึงทำให้มีภรรยาหลายคน
- มีจิตใจอ่อนโยนแต่ขาดความเด็ดขาด
- วิชาความรู้ที่โดดเด่น คือ การเป่าปี่

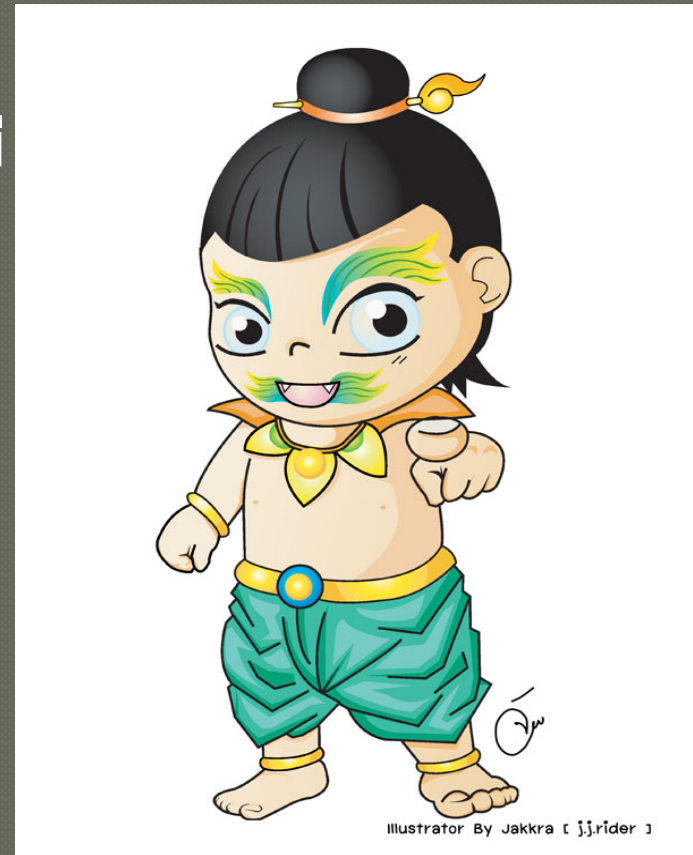
๒. นางผีเสื้อสมุทร

- เป็นยักษ์ อาศัยอยู่ในถ้ำกลางทะเล สามารถแปลงกายเป็นสาวสวยได้
- มีความหลงใหลในเสียงปี่และรูปโฉมของพระอรหันต์ เกิดความหลงรักจึงลักพาตัวพระอรหันต์ไปอยู่ด้วยกันในถ้ำ
- เป็นแม่ที่ไม่ดูแลเอาใจใส่ลูกตัวเองอย่างที่ควรจะเป็น

๓. สินสมุทร

- เป็นบุตรของพระอภัยมณีกับนางผีเสื้อสมุทร
- มีอายุประมาณ ๘ ขวบ
- มีบุคลิกภาพที่เหมือนพ่อและแม่
- เป็นลูกที่รักพ่อมากกว่าแม่

Illustrator By Jakkra [จ้จ rider]

๑.๓ ฉาก

ในเรื่องนี้สุนทรภู่ได้สร้างฉากสถานที่ขึ้นจากจินตนาการ อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของกาญจนา นาคพันธุ์ ในหนังสือภูมิศาสตร์ สุนทรภู่ พบว่า สุนทรภู่ได้กำหนดตำแหน่งสถานที่ต่างๆในเนื้อเรื่องเอาไว้อย่างรัดกุมระยะเวลาเดินทางไปสถานที่ต่างๆเป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่ผิดพลาด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอัจฉริยะในการประพันธ์ของสุนทรภู่

ความรู้เพิ่มเติม

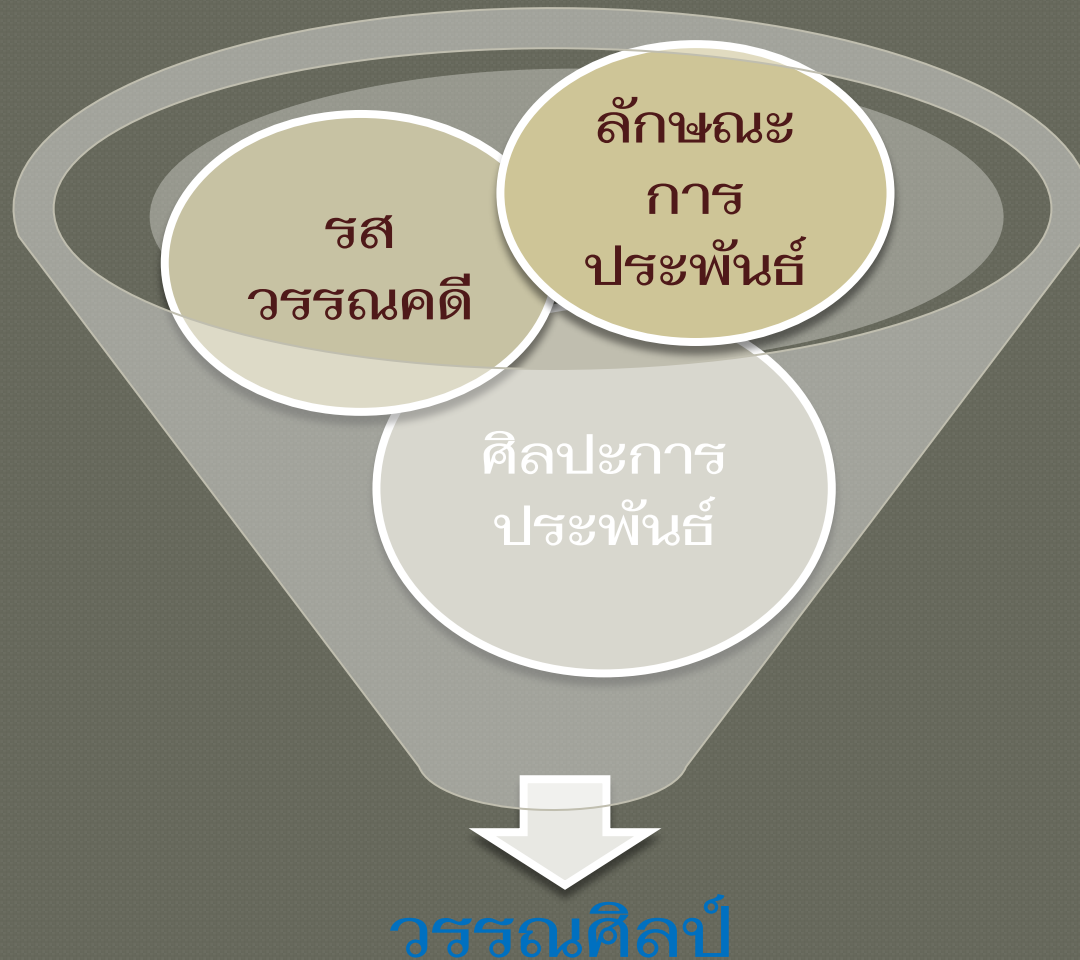
- ทะเลในเรื่องพระอภัยมณีไม่ใช่อ่าวไทย แต่ประกอบด้วย ทะเลอันดามัน อ่าวเบงกอล และมหาสมุทรอินเดีย โดยในเรื่องปราณภูมิชื่อ ทะเล “นาควารินทร์สินธุ์สมุทร” ที่เป็น ศูนย์กลางของเรื่องพระอภัยมณีก็คือ ทะเลอันดามันและ อ่าวเบงกอล อยู่บนเส้นทางคมนาคมการค้านานาชาติที่ เชื่อมระหว่าง “ตะวันตก-ตะวันออก” ฉะนั้นจึงมีกำปั่นจาก บ้านเมืองต่างๆ ผ่านไป-มามากมาย

๑.๔ แก่นเรื่อง

แก่นเรื่องหลัก คือ **ชายหญิงที่จะเป็นสามีภรรยากัน หากไม่เหมาะสมกัน ไม่มีความรักซึ่งกันและกัน ขอมไม่อาจอยู่รวมกันได้**

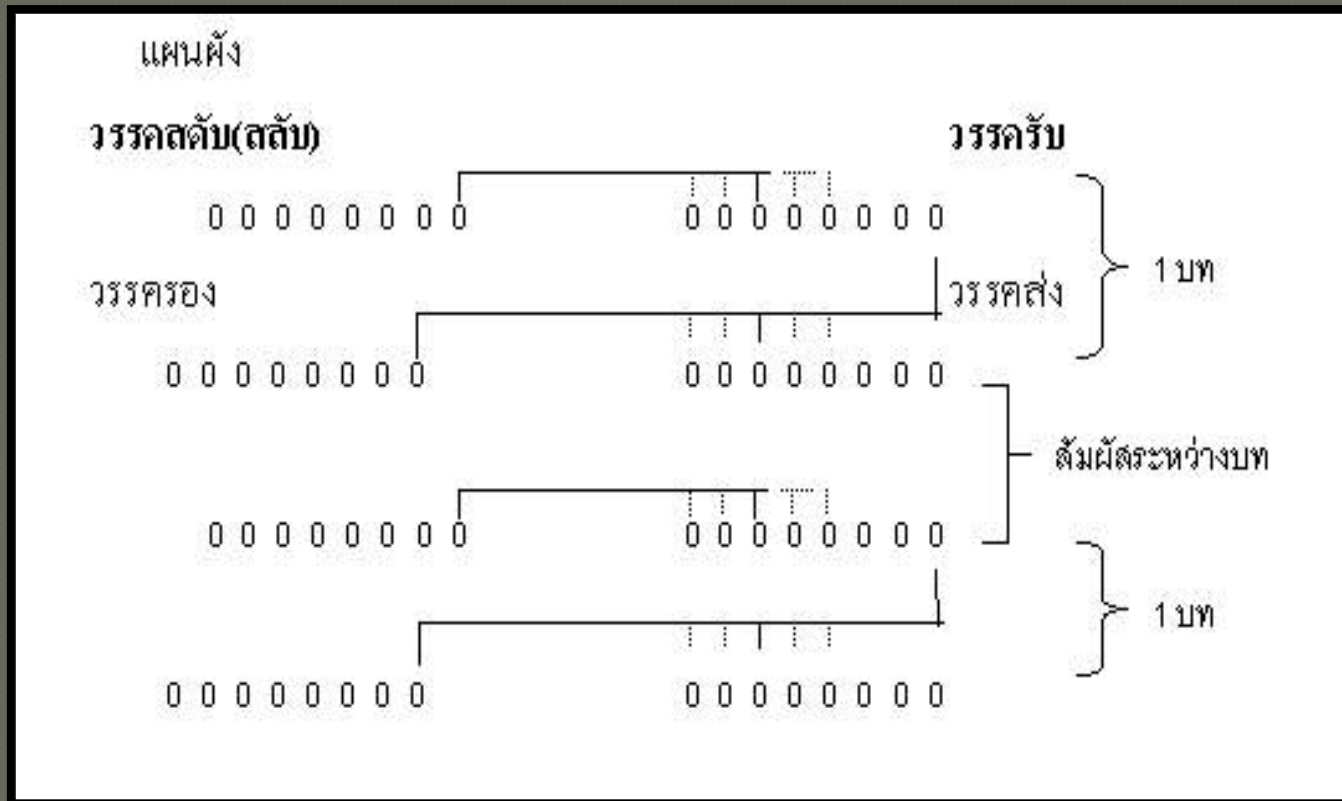
ดังจะเห็นได้จากชีวิตคู่ของพระเอกภัยมณีกับนางผีเสื้อสมุทรที่มีเผ่าพันธุ์ที่แตกต่างกัน คือ มนุษย์กับยักษ์ อีกทั้งนางผีเสื้อสมุทรยังรักพระเอกภัยเพียงฝ่ายเดียว โดยที่พระเอกภัยมณีไม่ได้รักตอบ

๒. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๒.๑ ลักษณะการประพจน์

ประพจน์ด้วยรูปแบบของกลอนสุภาพหรือกลอนแปด

๒.๒ รสวรรณคดี

◎ เรื่องพระเอกกัษมณี ตอนพระเอกกัษมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร
ปรากฏรสวรรณคดีที่โดดเด่นอยู่ ๒ รส คือ พิโรธวาหัง กับ
สัลลาปังคพิสัย

- พิโรธวาหัง คือ บทโกรธ บทตัดพ้อต่อว่า
- สัลลาปังคพิสัย คือ บทแสดงความโศกเศร้า คร่ำครวญ
อาลัยอาวรณ์

**** เสาวรจนีปรากฏบ้างแต่มีเพียงเล็กน้อย ส่วนนารี
ปราโมทย์ในตอนนี้ไม่ปรากฏ**

พิโรธวาหัง

ผีเสื้อเหลิ้อโกรธพิโรธร้อง
ช่างเฉโกโยคีหนีเขาใช้
เขาวากันผิวเมียบกับแม่ลูก
แมนคบคู่กูไว้มิให้นอน
แล้วชี้หน้าดำอึ้งหิ้งนางเงือก
เห็นผิวรักยักคอทำห่อแค้น

มาตั้งช่องศีลจะมีอยู่ที่ไหน
ไม่อยู่ในศีลสัตย์มาตัดรอน
ยื่นจมูกเข้ามาบ้างช่วยสั่งสอน
จะรานรอนยุรบเร้าเฝ้าตอแย
ทำชบเสือกสอพลออีตอแหล
พอกับแม่มึงเข้าไปอยู่ในห้อง

สัลลาปังคพิสัย

ลงกลิ้งเกลือกเสือกกายร้องไห้ไร **เสียงโฮโฮ**ดังก้องห้องคู้หา

พระรูปหล่อพ่อคุณของเมียอา
ทิ้งลูกน้อยยกลอยใจไปด้วยเล่า
น้องร่อนรุ่มกลุ่มใจตั้งไฟเสีย
ถึงแปดปีนี่แล้วไม่แคล้วคลาด
ตั้งแต่นี้น้องจะได้ผู้ใดเขย

ควรรหรือมาทิ้งขว้างหมองหมางเมีย
เหมือนควักเอาดวงใจน้องไปเสีย
ทูนหัวเมียช่างไม่ว้อาลัยเลย
เคยร่วมอาสน์อกอุ้นพ่อคุณเอ๋ย
เหมือนพระเคยคู่เคียงเมื่อเที่ยงคืน

๒.๓ ศิลปะการประพันธ์

- มีการเล่นสัมผัสใน ทั้งสัมผัสพยางค์และสัมผัสสระ
“ลงกลิ้งเกลือกเสือกกายร้องไห้ไร
เสียงโเฮโเฮดังก้องห้องคู้หา
พระรูปหล่อพ่อคุณของเมียอา
ควรรีหรือมาทิ้งขว้างหมองหมางเมีย”
- การใช้คำที่ทำให้เกิดจินตภาพ สื่อถึงอาการเคลื่อนไหว
- การเล่นเสียงพยางค์และสระทำให้เกิดเสียงและจังหวะไพเราะ

๒.๓ ศิลปะการประพันธ์

- การใช้คำพรรณนาโวหาร
- การใช้คำที่ทำให้เกิดจินตนาการทั้งภาพ แสง สี เสียง
“กระโห่เรียงเคียงกระโห่ขึ้นโบกหาง

ลอยส้างกลางกระแสแลสลอน
มังกรเกี่ยวเลี้ยวลอดกอดมังกร
ประชุมช่อนแฝงชลขึ้นวนเวียน
ฝูงม้าน้ำท่าท่าเหมื่อนม้าเผ่น
ขึ้นลอยเล่นเลี้ยวลัดฉวัดเฉวียน
ตะเพียนทองท่องน้ำนำตะเพียน
ดาษเดี่ยวรดูเพลिनจนเกินม”

๒.๓ ศิลปะการประพันธ์

- การใช้ภาพพจน์ ประเภทอุปมา คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่ง
ที่เหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง

“ไม่คลาดเคลื่อนเหมือนองค์พระทรงเดช
แต่ดวงเนตรแดงดูดังสุริย์ฉาย
ทรงกำลังดังพระยาคชาพลาย
มีเขี้ยวคล้ายชนนีมีศักดา”

- การใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน

๓. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

- สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก
- สะท้อนให้เห็นว่า ในสังคมมีความเชื่อเรื่องความฝันเคราะห์กรรม เทวดา ภูตผีปีศาจ เวทมนตร์คาถา
- สะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยมีความเมตตาช่วยเหลือกัน
- สะท้อนให้เห็นว่า การอยู่ในสังคมต้องใช้สติปัญญา
- สะท้อนให้เห็นถึงความรักระหว่างสามีภรรยา หากเป็นความรักที่ไม่ได้เกิดจากความสมัครใจก็อาจก่อให้เกิดปัญหาครอบครัวได้

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

- ◎ การพลัดพรากจากสิ่งที่รักจะทำให้เกิดทุกข์
- ◎ เมื่อเป็นพ่อแม่ควรพูดกับลูกดีๆ พูดด้วยเหตุผลและความรัก ไม่ใช่อารมณ์ ไม่ทำร้ายลูก
- ◎ ควรเป็นคนมีความเมตตากรุณา รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นที่กำลังเดือดร้อน
- ◎ ไม่ควรฆ่าสัตว์และทำลายชีวิตผู้อื่น
- ◎ การที่ชีวิตคู่สามีภรรยาจะยืนยาวนั้น ทั้งสองฝ่ายต้องมีความเหมาะสมกัน ทั้งด้านการดำเนินชีวิตและอุปนิสัยจึงจะอยู่รวมกันได้